

Το “άσπρο ράσο” και το ράσο του κληρικού, σύμβολα αμφότερα θυσίας και διακονικού πνεύματος

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

«Η πορεία προς την μεγάλην εορτήν της κατά σάρκα Γεννήσεως του Σωτήρος του κόσμου ήτο εφέτος διαφορετική ως προς τας εξωτερικάς συνθήκας, λόγω της σοβούσης πανδημίας. Και η εκκλησιαστική ζωή, η συμμετοχή των πιστών εις τας ιεράς ακολουθίας, η ποιμαντική μέριμνα και η καλή μαρτυρία εν τω κόσμω, υπέστησαν τας συνεπείας των υγειονομικών περιορισμών» τονίζει η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος στην “Πατριαρχική Απόδειξη”

για την εορτή των Χριστουγέννων του 2020.

Ο Παναγιώτατος τονίζει ότι φέτος εορτάζουμε τα Χριστούγεννα, «προσευχόμενοι δια τους εν κινδύνους και ασθενείαις αδελφούς ημών».

“Θαυμάζομεν την αυτοθυσίαν των ιατρών και των νοσηλευτών και πάντων των συμβαλλόντων εις την αντιμετώπισιν της πανδημίας. Χαίρομεν διαπιστούντες, ότι ο ασθενών προσεγγίζεται υπ’ αυτών ως ιερόν πρόσωπον και δεν μετατρέπεται εις αριθμόν, περιστατικόν, αντικείμενον, απρόσωπον βιολογικήν μονάδα. Ως ελέχθη προσφυέστατα, η «λευκή μπλούζα» των ιατρών είναι «ένα άσπρο ράσο», εκφράζει την παραίτησιν από το «εμόν» χάριν του αδελφού, το «ζητείν τα του ετέρου», την ολικήν αφιέρωσιν εις τον πάσχοντα. Εις αυτό το «άσπρο ράσο» και εις το ράσον του κληρικού, σύμβολον αμφοτέρα θυσίας και διακονικού πνεύματος, η έμπνευσις και η κινητήριος δύναμις είναι η αγάπη, η οποία είναι πάντοτε δώρον της θείας χάριτος, ποτέ αποκλειστικώς ιδικόν μας κατόρθωμα” αναφέρει ο Οικουμενικός Πατριάρχης.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ 2020

Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ,

ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

ΠΑΝΤΙ ΤΩ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΧΑΡΙΝ, ΕΛΕΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ

ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

** * **

Τιμιώτατοι εν Χριστώ αδελφοί και προσφιλέστατα τέκνα,

Συμπορευόμενοι με την Παναγίαν Παρθένον, την ερχομένην «αποτεκείν απορρήτως» τον προαιώνιον Λόγον, και ατενίζοντες την ετοιμαζομένην να υποδεχθή το Θείον Βρέφος Βηθλεέμ, ιδού εφθάσαμεν και πάλιν τα Χριστούγεννα, έμπλεοι αισθημάτων ευγνωμοσύνης προς τον Θεόν της αγάπης. Η πορεία προς την μεγάλην εορτήν της κατά σάρκα Γεννήσεως του Σωτήρος του κόσμου ήτο εφέτος διαφορετική ως προς τας εξωτερικάς συνθήκας, λόγω της σοβούσης πανδημίας. Και η εκκλησιαστική ζωή, η συμμετοχή των πιστών εις τας ιεράς ακολουθίας, η ποιμαντική μέριμνα και η καλή μαρτυρία εν τω κόσμω, υπέστησαν τας συνεπείας των υγειονομικών περιορισμών. Πάντα ταύτα όμως δεν αφορούν εις την εσωτάτην σχέσιν του χριστωνύμου λαού με τον Χριστόν, εις την πίστιν εις την πρόνοιαν Αυτού και την αφοσίωσιν εις το «εν, ου εστι χρεία».

Εις τας εκκοσμικευμένας κοινωνίας, τα Χριστούγεννα έχουν αποχρωματισθή, κατέστησαν η εορτή της επιδεικτικής καταναλώσεως και της κοσμικότητας, χωρίς υποψίαν ότι κατά την αγίαν ταύτην ημέραν τιμώμεν το «αεί μυστήριον» της Θείας Ενανθρωπήσεως. Ο χριστιανοπρεπής εορτασμός των Χριστουγέννων αποτελεί σήμερον πράξιν αντιστάσεως εις την εκκοσμίκευσιν της ζωής και εις την εξασθένησιν η και νέκρωσιν της αισθήσεως δια το μυστήριον.

Εν τη σαρκώσει του Λόγου αποκαλύπτεται το περιεχόμενον, η κατεύθυνσις και ο σκοπός της ανθρωπίνης υπάρξεως. Ο παντέλειος Θεός υπάρχει ως τέλειος άνθρωπος, δια να δυνηθώμεν να υπάρξωμεν «με τον τρόπον του Θεού». «Ο Θεός γαρ ενηνθρώπησεν, ίνα ημείς θεοποιηθώμεν». Ο άνθρωπος είναι, κατά την βαθυστόχαστον έκφρασιν του Αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, «θεός κεκελευσμένος», «ζώνον θεούμενον». Αυτή είναι η υψίστη τιμή προς τον άνθρωπον, η οποία αποδίδει εις την ύπαρξιν του ανυπέρβλητον αξίαν. Εν Χριστώ, όλοι οι άνθρωποι καλούνται εις την σωτηρίαν. Ενώπιον του Θεού, «ουκ ένι Ιουδαίος ουδέ Έλλην, ουκ ένι δούλος ουδέ ελεύθερος, ουκ ένι άρσεν και θήλυ· πάντες γαρ υμείς εις εστε εν Χριστώ Ιησού», θεολογεί θεοπνεύστεως ο Απόστολος Παύλος. Πρόκειται περί μιας καθοριστικής ανατροπής εις τον χώρον της ανθρωπολογίας, εις την ιεράρχησιν των αξιών, εις την θεώρησιν του ήθους. Έκτοτε, όστις θίγει τον άνθρωπον, στρέφεται κατά του Θεού. «Ουδέν γαρ όσον άνθρωπος ιερόν, ω και φύσεως εκοινώνησεν ο Θεός».

Χριστούγεννα είναι όλη η θεανθρωπίνη ζωή της Εκκλησίας, εν τη οποία ο Χριστός διηνεκώς βιούται ως ο Ην, ο Ων και ο Ερχόμενος. Ο «εν αγκάλαις της Μητρός» είναι ο «εν τοις κόλποις του Πατρός», το παιδίον Ιησούς είναι ο σταυρωθείς, αναστάς και εν δόξη αναληφθείς εις τους ουρανούς, ο δίκαιος κριτής και ο Βασιλεύς της δόξης. Αυτό το ανέκφαντον μυστήριον δοξάζομεν εν ψαλμοίς και ύμνοις, αυτό διακονούμεν, διακονηθέντες και διακονούμενοι συγχρόνως υπ' αυτού. Αυτό διετύπωσε θεοπνεύστως, «επομένη τοις Αγίοις Πατράσιν», η εν Χαλκηδόνι Δ' Οικουμενική Σύνοδος. Το «δόγμα της Χαλκηδόνης», τον υπέρ λόγον και έννοιαν τρόπον της προσλήψεως της σαρκός του κόσμου υπό του Λόγου του Θεού, «ψάλλει» δια της αρχιτεκτονικής εκφραστικής, της οργανώσεως του ιερού χώρου, του εντυπωσιακού τρούλλου, ο οποίος απεικονίζει την τα πάντα συνέχουσαν θείαν φιλανθρωπίαν και συνάπτει τα ουράνια και τα επίγεια, δια των εικόνων και του διακόσμου, δια της μοναδικής θεολογικής γλώσσης της εκπάγλου φωτοχυσίας, ο πανίερος ναός της του Θεού Σοφίας εν τη Πόλει των Πόλεων, το καύχημα της Ορθοδοξίας και το κλέϊσμα της οικουμένης.

Εν μέσω περιστάσεων και θλίψεων πολλών, ηχεί σήμερον η λιγυρά φωνή του

«αγγέλου Κυρίου», του «ευαγγελιζομένου χαράν μεγάλην... παντί τω λαώ, ότι ετέχθη ημίν σήμερον σωτήρ, ος εστι Χριστός Κύριος». Εορτάζομεν τα Χριστούγεννα, προσευχόμενοι δια τους εν κινδύνοις και ασθενείαις αδελφούς ημών. Θαυμάζομεν την αυτοθυσίαν των ιατρών και των νοσηλευτών και πάντων των συμβαλλόντων εις την αντιμετώπισιν της πανδημίας. Χαίρομεν διαπιστούντες, ότι ο ασθενών προσεγγίζεται υπ' αυτών ως ιερόν πρόσωπον και δεν μετατρέπεται εις αριθμόν, περιστατικόν, αντικείμενον, απρόσωπον βιολογικήν μονάδα. Ως ελέχθη προσφυέστατα, η «λευκή μπλούζα» των ιατρών είναι «ένα άσπρο ράσο», εκφράζει την παραίτησιν από το «εμόν» χάριν του αδελφού, το «ζητείν τα του ετέρου», την ολικήν αφιέρωσιν εις τον πάσχοντα. Εις αυτό το «άσπρο ράσο» και εις το ράσον του κληρικού, σύμβολον αμφοτέρα θυσίας και διακονικού πνεύματος, η έμπνευσις και η κινητήριος δύναμις είναι η αγάπη, η οποία είναι πάντοτε δώρον της θείας χάριτος, ποτέ αποκλειστικώς ιδικών μας κατόρθωμα.

Η επικίνδυνος πανδημία εκλόνισε πολλά αυτονόητα, απεκάλυψε τα όρια του τιτανισμού του συγχρόνου «ανθρωποθεού» και ανέδειξε την δύναμιν της αλληλεγγύης. Ομού με την αδιαμφισβήτητον αλήθειαν, ότι ο κόσμος μας αποτελεί ενότητα, ότι τα προβλήματά μας είναι κοινά, και η λύσις των απαιτεί σύμπραξιν και συμπόρευσιν, ανεδείχθη εξόχως η αξία της προσωπικής συμβολής, της αγάπης του Καλού Σαμαρείτου, η οποία υπερβαίνει το ανθρώπινον μέτρον. Η Εκκλησία συμπαρίσταται ενεργώς, έργω και λόγω, προς τους εμπεριστάτους αδελφούς και προσεύχεται δια την ενίσχυσιν αυτών, των συγγενών και των υπευθύνων δια την περίθαλψιν, διακηρύττουσα συγχρόνως, ότι η θεραπεία του ασθενούς, ως προσωρινή νίκη επί του θανάτου, παραπέμπει εις την εν Χριστώ υπέρβασιν και τελικήν κατάργησιν αυτού.

Δυστυχώς, η υγειονομική κρίσις δεν επέτρεψε την ανάπτυξιν των δράσεων, αι οποίαι είχαν προβλεφθή δια το 2020, «έτος ποιμαντικού ανακαινισμού και οφειλετικής μερίμνης δια την νεολαίαν». Ελπίζομεν, ότι κατά το επερχόμενον έτος θα καταστή δυνατή η πραγματοποίησις των προγραμματισθεισών εκδηλώσεων διά την νέαν γενεάν. Γνωρίζομεν εκ πείρας ότι, εφ' όσον οι νέοι και αι νέαι προσεγγισθούν με κατανόησιν και αγάπην, αποκαλύπτουν τας δημιουργικάς των δυνάμεις και συμμετέχουν με ενθουσιασμόν εις τα δρώμενα. Τελικώς, η νεότης είναι μία ιδιαιτέρως «θρησκευτική» περίοδος της ανθρωπίνης ζωής, με όνειρα, οράματα και βαθείας υπαρξιακάς αναζητήσεις, με ζώσαν την ελπίδα ενός νέου κόσμου αδελφοσύνης. Αυτήν την «καινήν κτίσιν», τους «καινούς ουραμούς και γην καινήν ... εν οijs δικαιοσύνη κατοικεί», ευαγγελίζεται η Εκκλησία του Χριστού, αυτήν εικονίζει εν τη πορεία προς τα Έσχατα.

Αγαπητοί αδελφοί και ευλογημένα τέκνα,

Εν τη Εκκλησία, ο άνθρωπος ανακαινύεται όλος, δεν «βοηθείται» απλώς, αλλά «αληθεύει», βιώνει τον ένθεον προορισμόν του. Ως διεκήρυξεν η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθοδοξίας, εις την Εκκλησίαν «έκαστος άνθρωπος αποτελεί μοναδικήν οντότητα, προωρισμένην εις προσωπικήν κοινωνίαν μετά του Θεού». Έχομεν την θεόσδοτον βεβαιότητα, ότι ο παρών βίος δεν είναι ολόκληρος η ζωή μας, ότι το κακόν και αι αρνητικότητες δεν έχουν τον τελευταίον λόγον εις την ιστορίαν. Ο Σωτήρ ημών δεν είναι ένας «από μηχανής Θεός», ο οποίος παρεμβαίνει και εξαφανίζει τα δεινά, ενώ ταυτοχρόνως καταλύει την ελευθερίαν μας, ωσάν αύτη να ήτο «καταδίκη», εκ της οποίας χρήζομεν απαλλαγής. Δι' ημάς τους Χριστιανούς ισχύει το απαράμιλλον Πατερικόν:

«Βουλομένων γαρ, ου τυραννουμένων το της σωτηρίας μυστήριον». Η αλήθεια της εν Χριστώ ελευθερίας δοκιμάζεται δια του Σταυρού, ο οποίος είναι η οδός προς την Ανάστασιν.

Εν τω πνεύματι τούτω, συνεορτάζοντες μετά πάντων υμών εν θεαρέστω φρονήματι τα Χριστούγεννα και τας λοιπάς εορτάς του Αγίου Δωδεκαημέρου, ευχόμεθα εκ του ιερού ημών Κέντρου του Φαναρίου, όπως ο συγκαταβάς τω γένει των ανθρώπων Σωτήρ χαρίζεται υμίν υγιείαν, την προς αλλήλους αγάπην, προκοπήν εν παντί έργω αγαθώ, και πάσαν άνωθεν ευλογίαν, εν τω ανατέλλοντι νέω έτει και εν πάσαις ταις ημέραις της ζωής υμών. Γένοιτο!

Χριστούγεννα, βκ'

*† Ο Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίος
διάπυρος προς Θεόν ευχέτης πάντων υμών*